

УДК 338.984; 338.266

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.193.149-156>**Пирог О.В.**

доктор економічних наук

Національний університет «Львівська політехніка»

Ryroh Olha

Dr. of Econ. Sc.

Lviv Polytechnic national university

<https://orcid.org/0000-0002-6714-3079>**Дорошкевич К.О.**

кандидат економічних наук

Національний університет «Львівська політехніка»

Doroshkevych Kateryna

PhD in Economics

Lviv Polytechnic national university

<https://orcid.org/0000-0003-3966-224X>**Кіт А.М.**

Національний університет «Львівська політехніка»

Kit Artem

Lviv Polytechnic national university

<https://orcid.org/0009-0006-2984-9712>

СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗАХИСТУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ЗБУРЕНЬ

У статті досліджені поняття економічної безпеки та економічного захисту підприємства, спрямованого на протидію загрозам економічної системи підприємства, що актуалізувались в умовах військової агресії РФ та дії воєнного стану. Також розглянуто підходи до формування, типологію стратегій економічного захисту підприємств та заходи, призначені для їх реалізації. На результатами вивчення чинного нормативно-правового поля, як аспекти стратегії економічного захисту підприємств, у статті виокремлено 4 складові: забезпечення економічної безпеки (захист від внутрішніх та зовнішніх загроз, до яких зараховано економічні кризи, корупцію тощо); підтримка малого та середнього бізнесу (стимулювання розвитку підприємств, забезпечення зайнятості тощо); інновації та технологічний розвиток (підвищення конкурентоспроможності підприємств на інноваційній основі, зменшення їх технологічного відставання); фінансове забезпечення (розширення доступу до фінансових ресурсів, кредитів, інвестицій для забезпечення розвитку та стійкості підприємств).

З метою підвищення рівня управління підприємствами в умовах військових збурень та дії воєнного стану, у статті ідентифіковано тактичні підходи, призначені для реалізації стратегії економічного захисту підприємств. До них віднесено: захист від зовнішніх загроз; внутрішню систему захисту підприємства; підтримку та стимулювання працівників; забезпечення зайнятості, технологічний розвиток; інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств; кредити для підприємств; інвестиції у розвиток підприємств. Із використанням елементів методу суфіксального дерева їх згруповано за суфіксами та упорядковано за допомогою он-лайн модуляції. За її результатами тактичний підхід 2 (система захисту підприємства від загроз внутрішнього оточення (цілі, структура, завдання, технологія, ресурси); підтримка та стимулювання працівників; забезпечення зайнятості, технологічний розвиток; інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств; кредити для підприємств; інвестиції у розвиток підприємств) визначено як найбільш релевантний.

Ключові слова: економічна безпека, стратегія, тактика, суфіксальне дерево, військові збурення.

STRATEGY AND TACTICS OF ECONOMIC PROTECTION OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF MILITARY DISTURBANCES

The article examines the concepts of economic security and economic protection of the enterprise, aimed at countering threats to the economic system of the enterprise, which were actualized in the conditions of military aggression of the Russian Federation and martial law. Approaches to formation, typology of strategies for economic protection of

enterprises and measures intended for their implementation are also considered. Based on the results of the study of the current regulatory and legal field, as aspects of the strategy of economic protection of enterprises, the article singles out 4 components: ensuring economic security (protection against internal and external threats, which include economic crises, corruption, etc.); supporting small and medium-sized businesses (stimulating the development of enterprises, ensuring employment, etc.); innovations and technological development (increasing the competitiveness of enterprises based on innovation, reducing their technological backwardness); financial support (expanding access to financial resources, loans, investments to ensure the development and sustainability of enterprises).

In order to improve the level of management of enterprises in the conditions of military disturbances and martial law, the article identifies tactical approaches designed to implement the strategy of economic protection of enterprises. These include: protection against external threats; the company's internal protection system; support and stimulation of employees; ensuring employment, technological development; innovations to increase the competitiveness of enterprises; loans for enterprises; investments in the development of enterprises. Using elements of the suffix tree method, they are grouped by suffixes and arranged using online modulation. According to its results, tactical approach 2 (a system of protecting the enterprise from threats from the internal environment (goals, structure, tasks, technology, resources); support and stimulation of employees; ensuring employment, technological development; innovations to increase the competitiveness of enterprises; loans for enterprises; investments in development enterprises) is defined as the most relevant.

Key words: economic security, strategy, tactics, suffix tree, military disturbances.

JEL Classification: F29, D10, J28, M10

Постановка проблеми. Як відомо, військові конфлікти створюють значні ризики для економічної стабільності підприємств. За результатами досліджень Європейського банку реконструкції та розвитку, вітчизняні підприємства працюють в умовах зниження попиту і втрати традиційних ринків збуту (77%), відбувається зростання витрат (70%) при одночасному зниженні продуктивності праці (68%). Більше половини досліджених підприємств не в змозі здійснювати прогнозування й забезпечувати розробку довгострокових стратегій через невизначеність (68%). Також для 55% підприємств відсутні можливості підвищувати оплату персоналу та вказується на порушення ланцюжків постачання (52%) [1]. Слід вказати, що для більшості малих і середніх підприємств, які розміщені поблизу зон бойових дій на сході, півночі та півдні країни характерна релокація до західних регіонів України.

У згаданих умовах стратегічно-тактичне планування, що передбачає розробку стратегії та тактичних планів із її досягнення, допомагає підприємствам підготуватися до можливих загроз і мінімізувати їх вплив. Це включає можливість адаптуватись до змінних умов зовнішнього оточення, забезпечення швидкості у прийнятті управлінських рішень у сфері стратегічно-тактичного управління, ресурсне забезпечення за рахунок альтернативних джерел (передбачених різними тактичними планами) тощо.

Значення тактики у даному випадку зводиться до забезпечення гнучкості, підвищення результативності, оптимізації ресурсів та мотиваційну діяльність, яка дозволяє працівникам зрозуміти свою ролі та завдання та їх вплив на стратегічні цілі підприємства. Адже тактика як невід'ємна частина стратегічного управління забезпечує дії, спрямовані на реалізацію місії та досягнення цілей підприємства.

На законодавчому рівні Постановою Кабінету Міністрів України у 2021 р. відбулось затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030

року, вона доповнена заходами щодо реалізації визначених нею шляхів досягнення стратегічних цілей і відповідних завдань державної економічної політики; програмними і стратегічними документами; передбачає моніторинг стану реалізації [2]. Стратегія розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року містить визначені цілі та операційний план заходів на 2024-2027 роки [3]. При цьому тактика економічного розвитку у тексті чинних нормативних документів не висвітлена та потребує ретельного дослідження.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Питання стратегії і тактики економічного захисту підприємств досліджені та ґрунтовно вивчені у працях таких вчених-економістів: Смірная С. М., Небава М. І., Міронова Ю. В., Діденко Є. О., Зайцева І. Ю., Дикань В. Л., Божко К. М., Захаров О. І., Ситайло У. В., Нефедова О. Г., Тимошук О. С. тощо [4-13]. Розглянемо їх докладно.

Визначення поняття стратегії економічної безпеки підприємства здійснено у праці Захарова О. І. Згідно цього стратегія економічної безпеки підприємства – це «довготривалі, найбільш принципові і важливі установки, плани, наміри керівників (власників) підприємства, спрямовані на створення та постійний розвиток системи економічної безпеки, здатної адекватно протидіяти всім внутрішнім та зовнішнім небезпекам і загрозам його стабільної роботи та розвитку в даний час, а також у найближчій та віддаленій перспективах» [4]. Конкретизуючи наведене визначення для енергоринку, Ситайло У. В. робить акцент на доцільності використання стратегії для підвищення рівня економічної безпеки, досягнення поставлених цілей, визначення напрямів розвитку підприємств, залишаючи загрози їх розвитку поза увагою [5].

Як зазначає Нефедова О. Г., стратегія захисту передбачає застосування заходів протидії руйнівному впливу зовнішніх чинників на підприємство [6]. У навчальному посібнику «Економічна безпека

підприємства» розглянуто стратегію реактивних заходів підприємства, яка застосовується у разі виникнення (реальної дії) будь-яких загроз економічної безпеки підприємництва [7]. Предметне поле дії у межах даної стратегії ототожнимо до системи заходів економічного захисту підприємства, які є специфічними для кожної конкретної ситуації. Проте відповідних стратегій економічної безпеки та захисту підприємств авторами не вказано.

Тимошук О. С. вказує на те, що відправною точкою у побудові стратегії захисту є аналіз та оцінка ресурсного потенціалу підприємства, адже від наявної кількості та якості ресурсів, і передусім фінансових, залежить міцність підприємства, масштабність його захисту, здатність боротися за існування та перемагати [8]. Досліджуючи організаційно-економічний механізм забезпечення захисту підприємства від недружнього поглинання, Зайцева І. Ю. наводить складові стратегії забезпечення захисту підприємства від недружнього поглинання. До них зараховано довготермінову політику та план дій підприємства, спрямовані на усунення загроз та захисту підприємства від недружнього поглинання. Водночас авторкою сформовано набір стратегічних (превентивних) способів захисту підприємства від недружнього поглинання та тактичних засобів (управління вартістю, захист корпоративної структури, моніторинг, мотивування та обмеження повноважень керівників тощо) [9].

Діденко Є.О. виділено пріоритетні групи заходів із захисту підприємства, які за рівнем потенційного захисту підприємства узагальнено у групи: реструктуризація та створення умов для стабілізації стану підприємства; реінвестування доходів з метою базового захисту підприємства; поступове підвищення доходності підприємства та забезпечення поглибленого захисту; формування мобільного резерву підприємства та створення глибокого захисту. У межах кожної групи надано низку потенційних заходів, які слід використати при реалізації стратегії економічного захисту підприємства та її тактичних планів [10].

Стратегії забезпечення економічної безпеки промислових підприємств наведені у статті Дикань В. Л. та Божко К. М., до них зараховано: випуск нової продукції; зміну пріоритетів діяльності; затоварювання готовою продукцією; інвестування та розширене відтворення; залучення довгострокових (короткострокових) кредитів; технологічний прорив; зміну постачальника; економію ресурсів. Вибір стратегії слід здійснювати залежно від здатності підприємства протистояти загрозам та результатів діагностики його виробничо-господарської діяльності та фінансового стану [11]. На противагу цьому, у праці Амосова О. Ю. висловлену думку про те, що стратегічні інтереси підприємства повинні формуватись із урахуванням вимог його фінансової безпеки, що повинно відображатись у відповідних функціональних стратегіях (інноваційній, ресурсній, інвестиційній, маркетинговій) [12].

З урахуванням вимог ідентифікації рівня

пріоритетності фінансових інтересів, у праці Смірної С. М. здійснено конкретизацію стратегій фінансово-економічної безпеки. Зокрема, виділено такі складові: зростання рівня доходності власного капіталу; нагромадження фінансових ресурсів для розвитку підприємств; розвиток інвестиційно-інноваційної діяльності; управління фінансовими ризиками з метою їх мінімізації; фінансову стабільність [13]. За сутнісними критеріальними ознаками і притаманними характеристиками, їх можна зарахувати до тактик фінансово-економічної безпеки підприємств.

Як бачимо, у науковій літературі відсутня єдність думок учених щодо сутності та різновидів стратегій економічного захисту підприємств. Проте відмінність між стратегіями економічної безпеки та економічного захисту полягає у переважному спрямуванні зусиль керівної системи та реалізацію заходів із протидії загрозам зовнішнього середовища діяльності підприємства.

Незважаючи на те, що більшість дослідників системно підійшли до питання стратегічного управління економічною безпекою та захистом підприємства та наводять кроки стратегічного планування, першочергові завдання та пріоритети, питання формування тактик, призначених для реалізації стратегії ними не розглянуті. Це становить невирішену проблему за обраною тематикою.

Мета роботи. Відповідно до окресленої проблематики, у статті слід ідентифікувати тактичні підходи, призначені для реалізації стратегії економічного захисту підприємств та упорядкувати їх із використанням елементів суфіксального дерева.

Виклад основного матеріалу дослідження. На підставі узагальнення останніх досліджень та публікацій за проблемою, чинного нормативно-правового поля, зазначимо наступне. Стратегія економічного захисту підприємств в Україні спрямована на забезпечення їх стабільності та розвитку економіки країни в цілому. Основні аспекти цієї стратегії включають:

1. Забезпечення економічної безпеки, що включає захист від внутрішніх та зовнішніх загроз, таких як економічні кризи, корупція та інші фактори, що можуть негативно вплинути на економіку;
2. Підтримка малого та середнього бізнесу, важливим елементом якої є стимулювання розвитку малого і середнього підприємництва, що сприяє створенню нових робочих місць та підвищенню рівня зайнятості населення;
3. Інновації та технологічний розвиток. За цим аспектом стратегія економічного захисту передбачає впровадження нових технологій та інновацій для підвищення конкурентоспроможності українських підприємств на міжнародному ринку;
4. Фінансова підтримка виражається у забезпеченні доступу до фінансових ресурсів для підприємств, включаючи кредити та інвестиції, є ключовим аспектом для їхнього розвитку та стійкості.

Оскільки ці аспекти економічного захисту спрямовані на створення сприятливих умов для розвитку

бізнесу та економіки в цілому, використаємо їх для формування тактики підприємств. Для цього застосуємо елементи методу суфіксального дерева.

Як відомо, суфіксальне дерево - це метод збереження даних у масиві, що забезпечує пошук необхідної інформації відповідно до розроблених алгоритмів. Їх зручність виявляється тоді, коли вхідними даними для пошуку входження слів у масив є текстовий документ (речення) [14-15]. Елементи методу суфіксального дерева нами використано при формуванні тактичних підходів для реалізації функціональних стратегій підприємств, у дослідженнях стратегії і тактики діджиталізації економіки України, до довело їх результативність [16-17].

Для визначення стратегії і тактики економічного захисту підприємства, застосуємо його так. Якщо $T = \langle \text{стратегія економічного захисту підприємства} \rangle$, то визначимо її головними атрибутами забезпечення економічної безпеки, підтримку малого та середнього бізнесу, інновації та технологічний розвиток, фінансову

$$T_{(n)} = \langle \langle \text{звпзтікі} \rangle \rangle \$, \quad (1)$$

де $\langle \langle \text{звпзтікі} \rangle \rangle \$$ – закодовані елементи масиву (текстового ряду), зміст яких розкритий в табл. 1.

Таблиця 1

Суфікси масиву текстового ряду атрибутів стратегії економічного захисту підприємства

Суфікси	Зміст
1. $T[1..]: \text{звпзтікі}\$$	«захист від зовнішніх загроз, внутрішня система захисту, підтримка та стимулювання працівників, забезпечення зайнятості, технологічний розвиток, інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств»
2. $T[2..]: \text{впзтікі}\$$	«внутрішня система захисту, підтримка та стимулювання працівників, забезпечення зайнятості, технологічний розвиток, інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств»
3. $T[3..]: \text{пзтікі}\$$	«підтримка та стимулювання працівників, забезпечення зайнятості, технологічний розвиток, інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств»
4. $T[4..]: \text{зтікі}\$$	«забезпечення зайнятості, технологічний розвиток, інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств»
5. $T[5..]: \text{тікі}\$$	«технологічний розвиток, інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств»
6. $T[6..]: \text{ікі}\$$	«інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств»
7. $T[7..]: \text{кі}\$$	«кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств»
8. $T[8..]: \text{і}\$$	«інвестиції у розвиток підприємств»

Джерело: використано онлайн сервісу <http://www.allisons.org/ll/AlgDS/Tree/Suffix/>

Здійснимо графічну ілюстрацію суфіксального дерева стратегії економічного захисту підприємства, для чого забезпечимо виявлення суфіксів ($T[i..n]$) масиву даних, довжина якого становить n . Його сутність (суфіксальна) визначає стратегію економічного захисту

підтримку. Таким чином, масив $T = \langle \text{захист від зовнішніх загроз, внутрішня система захисту, підтримка та стимулювання працівників, забезпечення зайнятості, технологічний розвиток, інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств} \rangle$, його суфіксом 0 є $\langle \text{захист від зовнішніх загроз, внутрішня система захисту, підтримка та стимулювання працівників, забезпечення зайнятості, технологічний розвиток, інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств, кредити для підприємств, інвестиції у розвиток підприємств} \rangle$, а суфіксом 8 $\langle \text{інвестиції у розвиток підприємств} \rangle$ (8 рівень індексації). Так як стратегія економічного захисту підприємства має 8 атрибутів (вище наведено нульовий суфікс), то суфіксне дерево міститиме не більше $n=7$ листів (суфіксів). Із метою його використання, масив атрибутів стратегії представимо як одне слово, що складається із закодованих нами атрибутів:

підприємства (характеризує масив T). Таким чином, суфіксальне дерево (рис. 1) містить рекомендовані атрибути (тактичні підходи) при реалізації стратегії економічного захисту підприємств, для відокремлення кожного із них у кінці стрічки додано символ $\langle \text{\$} \rangle$.

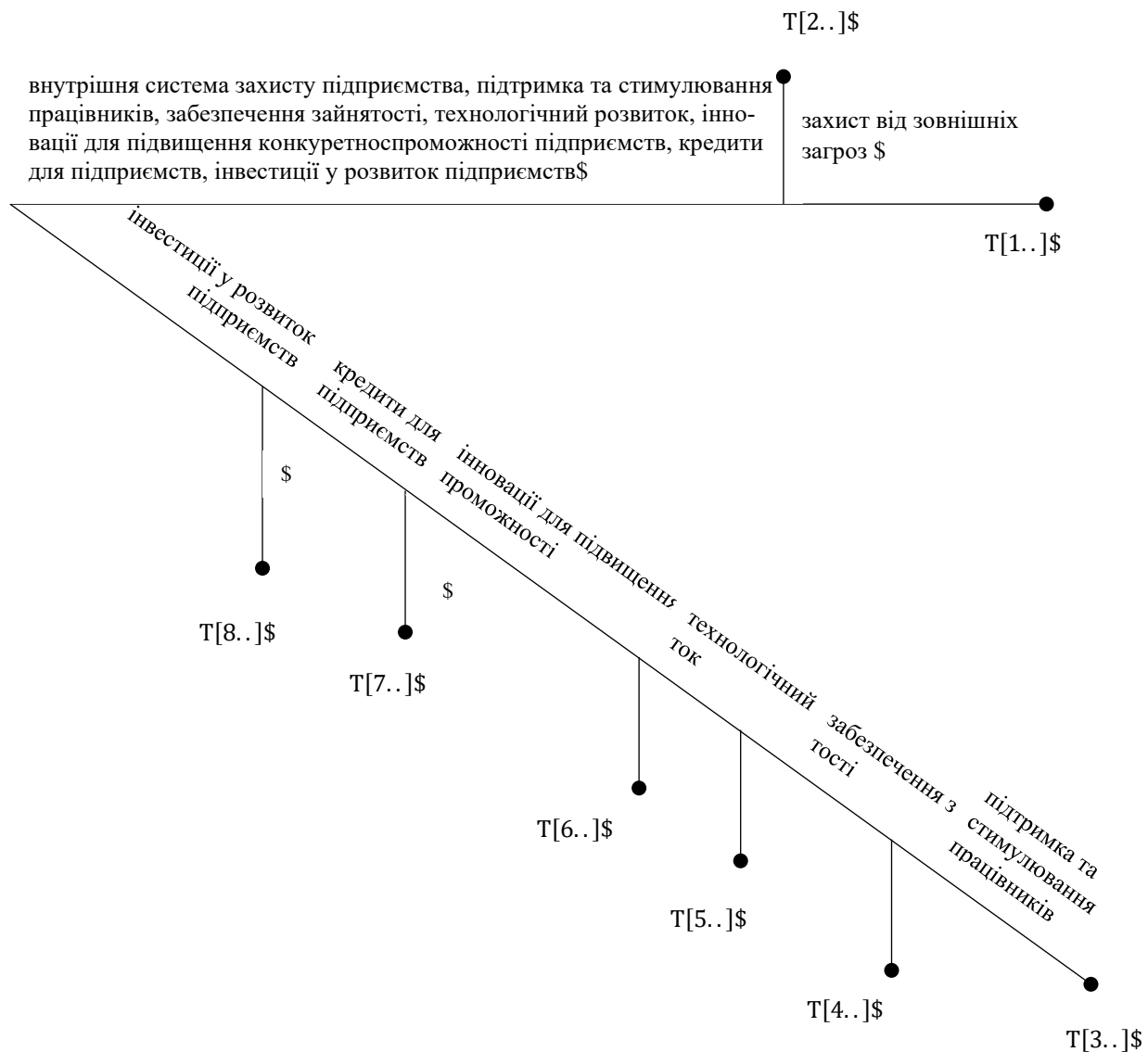

Рис. 1. Графічна ілюстрація суфіксального дерева стратегії економічного захисту підприємства
Джерело: складено авторами

Вибір тактичних підходів при цьому забезпечується, рухаючись від кореня суфіксального дерева до його листів. Необхідною умовою при цьому є те, що рухатись слід до суфіксальних листів, які завершуються знаком \$ (рис. 1). Всі суфікси входять із однієї вершини. Коренева вершина позначена як T[1..]\$, а мітка краю «\$» завжди з'являється на крайньому лівому краю внутрішньої вершини суфіксального дерева. Внутрішні вершини (включаючи кореневу вершину) розгалужені, тому таких вершин не більше 7 (n-1), дерево містить 2 ребра.

За допомогою суфіксального дерева сформуємо систему тактичних підходів підприємства, призначених для реалізації стратегії економічного захисту. Пошук елементів системи здійснимо, використовуючи відповідні алгоритми. Визначення рівня масиву значень, притаманних ряду даних забезпечимо шляхом онлайн-модуляції (рис. 2.).

За результатами онлайн модуляції упорядковано

суфікси рекомендованого дерева стратегії економічного захисту підприємства, що вказує на релевантність їх використання на підприємствах в умовах військових збурень та у період дії воєнного стану. Інтерпретація результатів онлайн-модуляції здійснена у табл. 2. Як бачимо, найбільш релевантним визначено тактичний підхід №2. Він передбачає формування системи захисту підприємства від загроз внутрішнього оточення (цілі, структура, завдання, технологія, ресурси), стимулювання його працівників з метою їх повної зайнятості; інноваційну діяльність та технологічний розвиток підприємств, для чого вони можуть використовувати доступні кредити та кошти інвесторів, зацікавлених у розвитку підприємств.

Тактичний підхід №2 виключає окремі складові першого напрямку стратегічного управління, що пов'язаний із діяльністю, спрямованою на захист підприємства від загроз зовнішнього оточення. Ми можемо це пояснити з позицій того, що побудова системи захисту

підприємства від таких загроз зовнішнього оточення як кризи чи зміна політичної ситуації довели свою

низьку результативність у період фінансової кризи 2008 р., пандемії COVID-19 тощо.

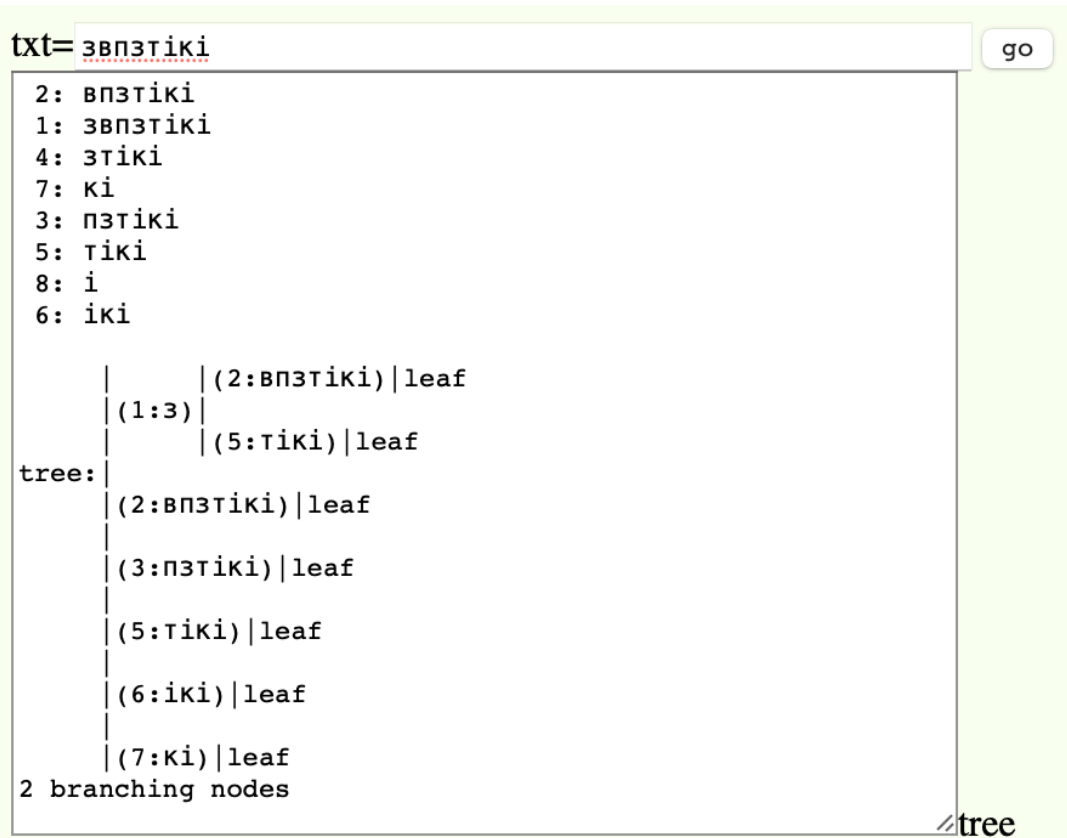

Рис. 2. Суфіксальне дерево, сформоване для стратегії економічного захисту підприємства та виявлені тактичні підходи із її реалізації

Джерело: побудовано авторами із використанням онлайн сервісу <http://www.allisons.org/ll/AlgDS/Tree/Suffix/>

Таблиця 2

Упорядкований масив суфіксів рекомендованого дерева стратегії економічного захисту підприємства

№ з/п	Порядковий номер у суфіксальному масиві	Упорядковані суфікси
1	2	1. T[2..]: впзтікі\$
2	1	2. T[1..]: звпзтікі\$
3	4	3. T[4..]: зтікі \$
4	7	4. T[7..]: кі\$
5	3	5. T[3..]: пзтікі \$
6	5	6. T[5..]: тікі\$
7	8	7. T[8..]: і\$
8	6	8. T[6..]: ікі\$

Джерело: побудовано авторами

Висновки. В умовах військової агресії рф та дії воєнного стану загострились економічні ризики діяльності підприємств, що потребують оптимізації ресурсів, гнучкості, належного мотиваційного впливу на підприємства тощо. Це не знайшло належного відображення у наукових підходах до тлумачення, у практиці стратегічно-тактичного управління безпекою підприємств та у нормах чинного законодавства за проблемою, що обумовило актуальність дослідження.

Економічний захист підприємства при цьому слід розуміти як діяльність, спрямовану на протидію загрозам економічної системи підприємства, що містить заходи, призначені для забезпечення економічної безпеки. Як аспекти стратегії економічного захисту підприємств, у статті виокремлено 4 складові: забезпечення економічної безпеки; інновації та технологічний розвиток; фінансове забезпечення. На їх основі ідентифіковано тактичні підходи, призначені для реалізації

стратегії економічного захисту підприємств: захист від зовнішніх загроз; внутрішню систему захисту підприємства; підтримку та стимулювання працівників; забезпечення зайнятості, технологічний розвиток; інновації для підвищення конкурентоспроможності підприємств; кредити для підприємств; інвестиції у розвиток підприємств (табл. 1). Із використанням елементів методу суфіксального дерева їх згруповано за

суфіксами та упорядковано за допомогою онлайн модуляції (рис. 2). За її результатами тактичний підхід 2 визначено як найбільш релевантний (табл. 2).

У подальших розвідках за проблемою слід здійснити економічне оцінювання тактичних підходів при реалізації стратегії економічного захисту підприємства.

Список використаних джерел:

1. Вплив війни на українські підприємства: 57% бізнесів стабілізували діяльність. URL: <https://euneighbourseast.eu/uk/news/latest-news/vplyv-vijny-na-ukrayinski-pidpryyemstva-57-biznesiv-stabilizuyaly-diyalnist/>
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» від 03 березня 2021 р. № 179
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2027 роках» від 30 серпня 2024 р. № 821-р.
4. Захаров О. І. Стратегія економічної безпеки підприємства. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна. 2012. № 2. С. 272-282.
5. Ситайло У. В. Оцінювання результативності стратегії економічної безпеки енергоринку України в умовах євроінтеграції: дис. ... доктора філософії: 051 / Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Київ. 2020. 230 с.
6. Нефедова О. Г. Механізм вибору конкурентної стратегії підприємства. Вісник економічної науки України. 2008. №2. С. 117-120.
7. Небава М. І., Міронова Ю.В. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ. 2017. 73 с.
8. Тимошук О. С. Забезпечення стратегії захисту підприємства від недружніх поглинань: теоретичні аспекти. Збірник п'ятнадцятої Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції кафедри економічної кібернетики та інформатики Тернопільського національного економічного університету від 29-30 жовтня 2012 р. 43 с.
9. Зайцева І. Ю. Організаційно-економічний механізм забезпечення захисту підприємства від недружнього поглинання. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2011. № 34. С. 278-282.
10. Діденко, С. О. Особливості управління стратегією безпечного розвитку підприємства. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки. 2015. № 2. С. 15-21.
11. Дикань В. Л., Божко К. М. Стратегія забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 63. С. 150-158. DOI: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i63.146144>
12. Амосов О. Ю. Фінансова безпека підприємства в сучасних економічних умовах: теоретичний аспект. Проблеми економіки. 2011. № 4. С. 76-80.
13. Смірная С. М. Формування стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства. Modern economics. 2018. № 8. С. 190-198
14. Weiner P. Linear pattern matching algorithm. 14th Annual IEEE Symposium on Switching and Automata Theory. 1973. P. 1–11. doi:10.1109/SWAT.1973.13
15. Tata S. Hankins R. A., Patel J. M. Practical Suffix Tree Construction, VLDB '03: Proceedings of the 30th International Conference on Very Large Data Bases, Morgan Kaufmann. 2003. P. 36–47.
16. Дорошкевич К.О., Вороновська М.М., Івасюк В.В. Стратегія і тактика державно-приватного партнерства у зовнішньоекономічній діяльності. Фінансовий простір. 2022. № 1(45). С.35-44.
17. Doroshkevych K., Shpak N., Shpak Y., Salata I., Sharko M. Strategy and tactics of international digitalization and intellectualization of economic relations. Proceedings at 5th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems. 2021. No 2870 (I). P.1477-1487.

References:

1. Vplyv viiny na ukraïnski pidpryyemstva: 57% biznesiv stabilizuyaly diialnist. [The impact of the war on Ukrainian enterprises: 57% of businesses stabilized their activities]. Retrieved from <https://euneighbourseast.eu/uk/news/latest-news/vplyv-vijny-na-ukrayinski-pidpryyemstva-57-biznesiv-stabilizuyaly-diyalnist/>
2. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On Approval of the National Economic Strategy for the Period Until 2030» dated March 3, 2021 No. 179.
3. Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On the approval of the Strategy for the recovery, sustainable development and digital transformation of small and medium-sized enterprises for the period until 2027 and the approval of the operational plan of measures for its implementation in 2024-2027» dated August 30, 2024, No. 821.

4. Zakharov, O. I. (2012). Stratehiia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva [Strategy of economic security of the enterprise]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav. Serii ekonomichna - Scientific Journal of Lviv State University of Internal Affairs. Economics*, 2, 272-282 [in Ukrainian].
5. Sytailo, U. V. (2020). Otsiniuvannia rezultatyvnosti stratehii ekonomichnoi bezpeky enerhorynku Ukrainy v umovakh yevrointehratsii [Evaluation of the effectiveness of the strategy of economic security of the energy market of Ukraine in the conditions of European integration]. Phd's thesis. Kyiv [in Ukrainian].
6. Nefedova, O. H. (2008). Mekhanizm vyboru konkurentnoi stratehii pidpriemstva [The mechanism of choosing a competitive strategy of an enterprise]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy - Herald of the Economic Sciences of Ukraine*, 2, 117-120 [in Ukrainian].
7. Nebava, M.I., & Mironova, Yu.V. (2017). *Ekonomichna bezpeka pidpriemstva: navchalnyi posibnyk [Economic security of the enterprise: a textbook]*. Vinnytsia: VNTU [in Ukrainian].
8. Tymoshchuk, O. S. (2012). Zabezpechennia stratehii zakhystu pidpriemstva vid nedruznykh pohlynan: teoretychni aspekty [Ensuring the strategy of protecting the enterprise from unfriendly takeovers: theoretical aspects]. *Proceedings of the fifteenth All-Ukrainian Scientific Internet Conference of the Department of Economic Cybernetics and Informatics of the Ternopil National University of Economics (Ternopil, October 29th-30th)* (p. 43) [in Ukrainian].
9. Zaitseva, I. Yu. (2011). Orhanizatsiino-ekonomichni mekhanizm zabezpechennia zakhystu pidpriemstva vid nedruzhnogo pohlynannia. [Organizational and economic mechanism of ensuring the protection of the enterprise from unfriendly takeover]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti - The bulletin of transport and industry economics*, 34, 278-282 [in Ukrainian].
10. Didenko, Ye. O. (2015). Osoblyvosti upravlinnia stratehiieiu bezpechnoho rozvytku pidpriemstva [Peculiarities of managing the strategy of safe development of the enterprise]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnogo universytetu tekhnolohii ta dizainu. Serii: Ekonomichni nauky - Journal of Strategic Economic Research*, 2, 15-21 [in Ukrainian].
11. Dykan, V. L., & Bozhko, K. M. (2018). Stratehiia zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky promyslovykh pidpriemstv [Strategy of ensuring economic security of industrial enterprises]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti - The bulletin of transport and industry economics*, 63, 150-158. doi: <https://doi.org/10.18664/338.47:338.45.v0i63.146144> [in Ukrainian].
12. Amosov, O. Yu. (2011). Finansova bezpeka pidpriemstva v suchasnykh ekonomichnykh umovakh: teoretychnyi aspekt [Financial security of the enterprise in modern economic conditions: theoretical aspect]. *Problemy ekonomiky - The problems of economy*, 4, 76-80 [in Ukrainian].
13. Smirnaia, S. M. (2018) Formuvannia stratehii finansovo-ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva [Formation of the strategy of financial and economic security of the enterprise]. *Modern economics*, 8, 190-198 [in Ukrainian].
14. Weiner, P. (1973). Linear pattern matching algorithm. *14th Annual IEEE Symposium on Switching and Automata Theory*, 1–11. doi:10.1109/SWAT.1973.13
15. Tata, S. Hankins, R. A., & Patel, J. M. (2003). Practical Suffix Tree Construction, *VLDB '03: Proceedings of the 30th International Conference on Very Large Data Bases (Berlin, September 9th – 12th, 2003)*, (pp. 36–47).
16. Doroshkevych, K. O., Voronovska, M. M., & Ivasiuk, V. V. (2022). Stratehiia i taktyka derzhavno-pryvatnogo partnerstva u zovnishnoekonomichnii diialnosti [Strategy and tactics of public-private partnership in foreign economic activity]. *Finansovyi prostir - Financial space*, 1(45), 35-44 [in Ukrainian].
17. Doroshkevych, K., Shpak, N., Shpak, Y., Salata, I., & Sharko, M. (2021). Strategy and tactics of international digitalization and intellectualization of economic relations. *Proceedings at 5th International Conference on Computational Linguistics and Intelligent Systems (Kharkiv, April 22th–23th, 2021)* 2870 (I) (p. 1477-1487).